

Kai Mykkänen kok

Talousarvioaloite kotitalousvähennyksen heikennyksen perumista johtuvan veroarvion vähentämisestä (-186 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Kotitalousvähennyksellä tuetaan työllisyyttä ja torjutaan harmaata taloutta. Vähennys on myös tärkeä tuki erityisesti lapsiperheille ja ikääntyneille arkea helpottavien palveluiden hankintaan. Vähennystä käyttävät tilastojen mukaan yleisimmin tavalliset keskituloiset kotitaloudet. Vähennys alentaa kynnystä teettää kotitöitä ja korjauksia ulkopuolisella ammattilaisella sekä ehkäisee harmaata taloutta. Ruotsissa noin 5 000 euron kotitalousvähennyksen käyttö on yleisempää ja se tarjoaa ruotsalaisille kotitalouksille huomattavasti parempia mahdollisuuksia. Koronatoimena vähennystä päätettiin Ruotsissa korottaa noin 7 000 euroon.

Vastoin asiantuntijoiden suosituksia sekä laajaa vastustusta, hallitus päätti vuoden 2020 talousarvion yhteydessä kotitalousvähennykseen leikkauksesta. Enimmäismäärää alennettiin 2 400 eurosta 2 250 euroon. Samoin vähennettävää prosenttiosuutta kustannuksista alennettiin työkorvausten osalta 50 prosentista 40 prosenttiin ja palkkojen osalta 20 prosentista 15 prosenttiin. Hallitus halusi ottaa kotitalouksilta 95 miljoonaa euroa enemmän veroina.

Koronaepidemian aiheuttama taloudellinen kriisi on iskenyt kovasti työllisyyteen ja yrityksiin koosta riippumatta. Kotitalousvähennyksen hyödyntäminen olisi luova ja markkinaehtoinen tapa tukea palvelusektoria sekä tukea työllisyyttä kymmenissä tuhansissa kotitalouksissa. Markkinoiden luonnollista toimintaa tukeva elvytys kantaa merkittävästi pidemmälle kuin hallituksen valtiokeskeinen julkisen kulutuksen lisääminen.

Kotitalousvähennystä on parannettava voimakkaasti ja sen käyttöä on tuettava pienituloisille eläkkeensaajille kohdennetulla vähennyksen sekä tuen yhdistelmällä. Kotitalousvähennyksen enimmäismäärä on nostettava 5 000 euron tasolle ja 100 euron omavastuuosuudesta on luovuttava. Vähennettävä osuus ostettavan palvelun työkorvauksesta on nostettava 60 prosenttiin ja kotitalouden suoraan maksamien palkkojen osalta 40 prosenttiin.

Lisäksi yli 75-vuotiaille esitämme erityistä vahvistettua kotitalousvähennystä Sitran raportissaan esittelemän mallin mukaisesti (11.5.2015). Ehdotetussa mallissa tälle ikäryhmälle suunnatun kotitalouspalvelutyön verovähennysoikeutta kasvatettaisiin 70 prosenttiin. Lisäksi palvelujen ostoon annettaisiin enintään 1 200 euroa vuodessa tukea niille, joiden verot eivät riitä vähennyksen tekemiseen. Sitran teettämän arvion mukaan mallin synnyttämä verotuottojen alenema kompensoituu täysimääräisesti julkisten sosiaali- ja terveystalouden kustannusten vähenemisenä.

Talousarvioaloite TAA 196/2020 vp

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta vähentää 186 000 000 euroa momentin 11.01.01 arvioidusta verotuotosta nostamalla kotitalousvähennyksen enimmäismäärää, vähennettäviä työkorvauksen ja palkkatyön prosenttiosuuksia.

Helsingissä 16.10.2020

Kai Mykkänen kok